

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VI.

ZAGREB, 25. veljače 1951.

BEDOJ 9

Učitelji i Njegovi neprijatelji

Vani na ulicama Jerusalima mrtva je noć. Svo spava tivdum snom. I stalni stanovnici tog grada i stotisina hodočasnika, što su nagnuli u grad na svetkovinu Paski. Samo u jednoj kući titra svijetlo i rasvjetljuje malu prostoriju, gdje sjede dva ozbiljna muša. To je Spasitelj i Nikodem, predstojnik židovski i član Velikog vijeća. Odlican je bio i ugledan čovjek.

Nikodem je služio naučavanje Spasiteljevo i video Njegova čudesna djela. I zato je usao nemiti u njegovo sreću. Gorio je od želje, da čuje što više od Njega. Zato Ga je potražio u gubitku noći. Tišina noći je majka ozbiljnih misli. Stega Nikodemu hoće da bude barem jedan sat na samu s Učiteljem.

I oto sada sjedi dva najozbiljnija muža tijesno jedan uz drugoga. Ma- la uljena svjetiljka obasjava lice Spasiteljevo i pokazuje, kako još mnogo jasnije svijetlo prodire iz Njegovih očiju. Ono se odražava i na licu vijećniku. A on podiže oči prema Učitelju, jer je u njima vrlo ozbiljno pitanje. Učitelj je stavio ruku na rame Nikodemova i po- tučava ga.

Pismoznac prati s napetom pa- žnjom nove misli i slike s predo- đbe, koje mu Učitelj iznosi svojim marnim i jasnim razlaganjem. I Ni- kodem se oseća prenezenjem u saavim novim svjetlim. Nije mogao medutim nikako sakriti svoje iznenadjenje. Na- novu, veliku i vječno neshvatljivu istinu odgovara s iznenadom i šaljivim uslikom: »Preporodenje! Kako se može, jedan odrasti dočvati ponovo rodit? Glasno se uasmije. I već je htio žalom prijeći preko toga, jer mu je to posev nešahvatljivo.

Ali mu Učitelj odgovara vrlo ozbiljnim glasom. Upozoruje ga na to, da se istina ne smije ismijavati. A Nikodem uvida svoju pogrešku i hoće da svoj uzrok prikrije tako, što stavљa na Učitelja novo pitanje. No Spasitelj se ne da zavarati ovom ponovnom neispravnosti, nego mu cepli podjeljuje ukor: »Ti si učitelj u Izraelu, pa toga ne znaš! Htio mu je reći: »To je grijeh propusta i za- nemarivanja twoje dužnosti. I učitelj u Izraelu se postoli. Zato se osuđuje, te ne postavlja više nikakovo nesmotreno pitanje, nego samo sluša i sluša bez umora sluša. I kad se jutarnje sunce pedigla i sve osvi- jetlilo, i u njegovoj je duši planulo nebesko svijetlo, on je bio učenik Spasiteljev (Iv. 3).

Ali svijetlo svijeta, koje je rasvi- jetlilo Nikodema, zasljepljilo je nje- gove prijatelje. Poznavanje Sv. Pi- sma nije nikako koristilo ni sveće-

nicima, ni pismoznacima ni farize- jima, da spoznaju Boga-čovjeka. Za- to za njih i kaže Sv. Pismo: »Svi- te lo svijetli u tami, i tama ga ne pri- mis (Iv. 1, 5). Vlastitost je svijetla doduse, da rasvjete tamu, ali ako se unese u jamu ili prostoriju, gdje imade otrovne pare ili plinove, ta- mo oni uduše svijetlo i ono ne ra- svjetljuje ništa. Tako nije rasvjet- ljen ni onaj, koji nije od Boga rođen, nego se hotimice nalazi u tami i sje- ni smrtnoj, jer toga ne može rasvjetliti Božja istina. Ako čista i jasna kapljica vode padne u fašku evijeta, i nadote sunčano svijetlo, ona za- sjajni svijetom sjajnoga diamanta. Nativrot padne li u prašinu zemlje, preverci se ne nečisto.

Tako i roda nauke i istine Spasi- teljeve njele pa na čisti svijet sre- da tadašnjih židovskih poglavara i pismoznaca. Zato im nije zasjala, nego se zamutila i oni su je odbacili kao nevirtudnu stvar. A to je bio ujedno i utrok njihova oduševljenja od Boga. S pravom je starac Simeon rekao veliko proročanstvo, kad su Dijete Isusu donijeli u hram, da Ga Bogu prikažu. Proročanstvo glasi: »Gle, ovaj je postavljen na propast u na uskršnje mogućima u Izraelu, i za znak, kome će se protiviti (Lk 2, 34).

To se proročanstvo ispunilo. Spasiteljevi su najgoričniji protivnici doista postali: svećenici, pismoznaci, Saduceji i Parizeti, vode i zastupnici židovskoga naroda. Za njima se u većini poveo i narod. Vrlo je zanimljivo znati, iko su bili ti vode toga siromašnoga naroda. Tko su bili ti neprijatelji Mesije? Evo ih odmah.

Dodjeli se u Mesiju Njegove neprijatelje i nepri- jatelje svoga spasenja.

Godine 175.—164 prije Krista po- vedeo braća Makabejeći rat za slobodu židovskoga naroda. I oslobo- diše ga od sirijskoga gospodstva te osnovava neovisnu državu. Ali njihova neologija izrabila Rimljani i uzele zemlju u svoju vlast svojom željenzom pešnicom. Jedino je bilo što su spasili Židovi, a to je, da im je bilo deno neko učešće u upravi zemljom. Dana je to domaćem aristokratskom senatu, koji se zvao Si- nedrij ili Veliki Vijeće. I to je vi- jeće vršilo tu vlast pod nadzorom, kontrolom rimskega upravitelja Židovske zemlje. Te je vijeće upravljalo pod tom kontrolom vjerskim i nekim unutarnjim poslovima. Zasje- dalo je u Jerusalimu kraj hrama. Sastojeo se od 71 člana. Predsjedao mu Veliki svećenik.

Veliko vijeće se sastojalo iz biv- ših velikih svećenika, poglavica sve- ţeničkih obitelji, iz predstavnika najstarijih pojedinačnih plemena, glava obitelji i zakonoznacima. No služba velikog svećenika mogla se kupiti već kroz stoljeća. Rimljani su je de- vali onima, koji su više platili. Od godine 37. prije Krista do godine 70. po Kristu bila je 28 velikih svećeni- ka. Svi su oni pripadali nekim be- gatim aristokratskim obiteljima, ko- je su bile naklone stranoj vlasti u zemlji.

To su eto vode naroda, koga su odveli od dugo i teško očekivanoga Mesija i Sina Božjeg. I prešli su među Njegove neprijatelje i nepri- jatelje svoga spasenja.

Krepost sv. Sileste čini ljudje u izvje- ženom smislu slijetim. Andelinu. Sv. Bernard kaže: Sta je ljepe od čistoće, koja čini čovjeka andelom? Ime istina rasliku između čista čovjeka i Andela u pogledu blagostnosti, ali nema u po- gledu ljepe i amage duha. Slično kaže sv. Ivan Hrizostom: Gledaj, kako je izvršna čistoća, koja poliko djeluje na zemaljske stanovnike, da ih čini, makar su zaodjenuti ljevolom, slične činsti du- sima. Kaži mi, čime se razlikuju od Andela Ilija, Elize, Ivana, ti pravi lju- bitelji čistoće? Ničim drugim, nego time, što su bili smrtni naravni, a Andeli su besmrtni.

Zelimo li znati, zašto čistoća posvje- juje naše duše i čini nas slične Andelinu nebeskim, svrneti pogled na ono bilo, što se nalazi u savršenosti i svetosti. Sv. Toma, taj andeoski učitelj, udž da je bitno u svetlosti i savršenosti aždjivanje naše duše s konstantim našim ciljem, to jest s Bogom. No svia ljeputa andeoska sastoji u sjedinjenju s Bogom po savršenoj ljubavi. Upravo je ovom sjedinjenju dovodi nas čistoća više, nego koja druga čudoređa krepost, i radi toga nas ona može više nego koja druga krepost učiniti po svetlosti i He- poli sličnim nebeskim stanovnicima. U tom smislu govori sam Gospodin Isus Krist: Blago onima, koji su čista srca, jer će Boga gledati. Gledat će Ga ovje- na zemlji u svijetu vjere, a u nebuh najvećom jasnoćom lice u lice. Sv. Augustin doživje: Čistoća ima posebno mjesto među krepostima, jer ona daje duševnom oku sposobnost, da gleda Boga.

Uistina čistoća ima obratno djelovanje i podjednike od nečistoće. Neči- život zamraćuju dušu i čini ga nesposob- nim za shvaćanje Božjih stvari, a čistoća tijela i duše daju razumu jasno svijetlo za apoznaju nebeskih ljeputa. Kad se grvg Narjanski boravio u Ateni i prolazio visoke škole, imao je, kako priopćio pisanec Rufin, vidjenje, u ko- jemu su mu se ukazale čistoća i mudrost usko sprijateljene, te su mu se ponu- da, da će mu biti pratilice u ovom zemaljskom životu. Ako dakle čistoća vodi našu spoznaju više od ikakve druge kreposti do nebeskih stvari, sigurno ona priklanja i našu volju po Bogu, sjeđa- njuje je s Njime vezom savršene ljubavi i čini nas stalno savršenijima i svetlijima.

Da sačuvamo sv. čistoću, valja u pr- vom redu da se klonemo povjerljiva saobraćaju s osobama drugoga spola. Kažuo Ilijan treba da se brižno čuva, da mu prekrasna bjelina ne bude čime oključana, tako i sv. čistoća, koju Ilijan označuje, treba da bude osigurana od avake pogibjeli, koja prijeti da je oključana. Takova pogibjao prijeti nam u prvom redu od ljudi, među kojima živimo, osobito od osoba drugoga spola. Obzi- rom na mušku, a to vrijedi slično i za ženske, veli Sveti Pismo: Ljeputa žene upropastila je već mnoge, na njih se upali strast kao oganj. Svetomu se Bernaru čini nemogućim, da netko pola- gane ne padne u teške grijehе, ako stal- no i povjerljivo saobraćaju sa ženskim osobama. Neprestano razgovarati sa ženskom osobom, veli on, i ne sagrije- šiti, niti li to više nego oživjeti mrtvaca?

Ljeput kaže sv. Jeronim: Sta treba, da svaki dan boravi u kući, gdje mora- ři li pobijediti ili umrijeti? Tko na ovom svijetu može da mirno spava, ako se bitlu njegove postelje nalazi otrovnna zmija? Ako ona baš i ne će ugrijeti, ali uvijek budu tješnjom strah. Ja prijama- sm svoju slabost i zato bježim,

Dodi, Gospodine

Ljepo je u Twojoj tišini, Gospodine! Ugodan Tvoj je mir —
i umor — kad su prošle,
duge i bolne borbe —
i nemir.

Dodi, Gospodine, jutro je blizu...
Nek sunce osuši rane!
Otvori mi oči!
Neka Te gane
Golotinje jalovo slavlje!

I mir, što čeka.
Jer, Gospodine,
meni plaši samootro uzglavijo
bez Twoga ljeuka.

Dodi, Gospode, o dodi, Mili!
Reći mi utješne riječi!
Kako su pusti otrčani dani

bez Tebe,
sve veći.
I svemir je malen
bez sjaja njenja,
i svud je tamno —
i zvijezde gasnu,
i bujnost guši,
i pustolj je —
ko nekođu dav... .

Dodi, Gospode.
Dodi, ne kasni!
Uzmi me, dajem Ti sve:
okrunjen vilenjac, platio bijelo
i mrlje sura na njemu,
i pruje u gužvu dekanja mnogih,
i hvalu na svemu, o svemu.

ONKRAJ OVOGA PLANETA

Brido Tabor u Falsetini. Brdo je preobraženje Gospodinovo. Isidglo se kao da po njemu i sama priroda teži, da se što više približi nebu. Na nadmnoj strani lješta mu se srebrna površina Sredozemnoga mora, od kojega preko brda Karmel zaruhuje gorski vjetar. Prema jugu se protegla glasovita visoravan Herdron. Ova svršava s gornjem Golboe, na kojemu su jednom pali izraelski junaci Saul i Jonatan. A na sjevernoj mu je strani sniježni brdo Hermon. Na istoku se zaustavlja pogled na svjetloplavom Jezercu Genezaretskom.

Sa strane Hermona od Cesareje Filijalove dođele Spasitelj i Njegova tri učenika. Već je bila, Pokazivali se prvi znaci, da će doškora nof. I Spasitelj ne uspijeo sa svoja tri najmljivca učenika: Petrom, Jakobom i Ivanom na brdo Tabor. Malo prije loga čuo je prijeve riječi u Cesareji Filijalovoj: "Ti si Krist, Sin Božeg Izvoga. Petar [il] Je izrekao uime zabora apostolskoga, razvijetom svijetlom oca nebeskoga. I kad je Spasitelj čuo ovaj izgovor od svih učenika, počeo im je otkrivati veliku tajnu svoga životnoga cilja. On će doškora u Jeruzolim, da ondje mnogo trpi. Upozoravao ih je i prizvajao na svu smrtni put, koga oni nikako nisu hteli shvatiti. Dapače je i Petar u svom žestokom temperamenatu piano i jarekave odlučne riječi: "Daleko te od Tebe, Gospodine, to se ne smije Tebi dogoditi." I sada mu Izvoga Isus nadječe riječi prekora: "Odlazi od mene, soteno, ti me hoćeš sablaznit, jer ne misliš, što je Bože, nego što je ljudsko" (Mt. 16, 22). I od togu su časa znali učenici Isusovi, da na njihova Učitelja i za njih nema drugoga puta do slave, nego samo put križa i trpljenja. I od loga im je časa bilo jasno ono, što je tističku dušu Spasitelju, a to je, da Mu se većima približava tamna smrti.

U toju su se raspolaženje, a posle dogadjaja u Cesareji Filijalovoj, sada uspijevali na brdu Tabor, da ondje premoće u samooći i to i samod se dogovido, da je veličanstveno Božansivo Isusovo svojim sjajem prolomilo rastor Njegova smrtnog tijela, potislio Njegovu ludska narav i ohrabrio žalosne učenike. I av. Petar razhvatan i svladan sjajem toga otkrivenja reči u svojoj ludskej prostodrušnosti: "Gospodine, dobro nam je ovaj biti, ako hoćeš, nismo čemo odvje tri sjenice, Tebi jednu. Možiju jednu i lili jednu" (Mt. 17, 4). Oni se naime okazale kod preobraženja.

To je rekao Petar prije Duhova, dok je još u njemu veliku ulogu imao ono, što je ludsiko i vremeno, a nije još na nj sašao Duh Sveti. Tu je Petar bio čovjek onoga mišljenja, kakovi smo i mi. Kad nam naime bude dobro, kad smo veseli, kad nam je nešto drago, kad smo srčani, kad nešto postignemo, onda sve moguće poduzimamo, da to čvrsto držimo i žuvamo. Mi bismo onda bili spremni i takveku kuću sagraditi, u koju bismo mogli to da sigurno zatvorimo i više ne lagubimo. Dapače bismo bili spremni, kad bi te bile spognate, lakapeći opkor i bedem sagraditi unako, da budemo sami i nesmelani, pa da nas ni susjed ne vidi i ne navidi nam. Mi bismo i vremeno zapovjedali, da ustavi svoj tok i ne odnesem nam blagodat, koju smo teško isčekivali i konačno dočekali.

All nam se svima dogada što i trojčić učenika na Taboru. Kad su naime našli nekoliko časaka podigli svoje oči, vidjeli su samo Isusa samoga, ali ne više u sijaju preobraženja, nego u Njegovoj običnoj ludskoj pojavi, kao i prije preobraženja. A to je sve trebalo, jer inače ne bi nikada imali pravog pojma o onome, što znali biti pravljikebiti i učenik Isusa.

Tako mora i svaki čovjek znati, da njevo preobraženje dolazi tek poslijevoga običnog ludskeg života. U maločetnju u nadu, da čemo u životu postići veliku sreću. I mistimo, da će to jednom biti bilo gdje ili bilo kada. I kad nam se samo čini, da smo jo postigli, bacimo se na nju i sretimo do neba, pa makar same kajdi dan, dok iznenada ne uvidimo, da nam je to srećno blaženstvo našedalom pješčalo. Tada se smatramo prevarensima i ka-

Isusa razapinju na Križ

Smrt je na križu bila najstrahljiva i najokrutnija kazna. Iznisili su je Asirci. Od njih je primište Perzijanci, Egipćani i drugi narodi. Svi su ovi svoje zlodjeline učinili na križ. Zlodjeli čavljine na križ. Zlodjeli nisu poznavali taj način smrtnu kazne. Oni bi svoje osudjenike kamenovali ili ih maram odrubili glavu. Ali kad su Rimljani osvojili Palestinu, imali su Zlodjeli testu priliku vidjeti strahote na križu. Kad su se Zlodjivi poslje smrti Heroda Velikoga pobunili, da je rimski namešnik Kvintilije Vare ove dvije tisuće bunтовnika pribit na križ.

Ova kazna nije bila za tim, da čovjeku nasilnim načinom prepiši život, već da osudnik Što više trpi. Izvinjeni ili stidjeni, mogao je takav čovjek i po nekoliko dana prodržjeti na križu. Po danu mu je bilo teško, a po drugi još teže. Gdejkad bi došle zvijeri i psi mu igrali meso s kostiju, jer nije mogao braniti.

Kad Zlodjivo je bio običaj, da su osudnima na križ ponudili gorjake piće. To je bilo jako vino, pomjerano s mirisnjama, da onamni nevoljnika, pa mu tako ublaži bolest. Ovo su piće redovito priredile plemenite gospode iz samostoli prema osudjenicima. Neki su osudnici pretočili požudno pilj. I tako se kao ulijuljali u smrt. Drugi su pak znali taj napitak odbiti, da počaku, kako preziru i muke i smrt. Kad su Isusa ponudili tim pićem, okusio ga je, ali ga ne hitjeo piti. Kušao je da ne povrži miroslu onih žene, koje su za Njim plakale, jer su Mu one ugovalo to piće. A ne hitjede ga piti, jer je bio teško trpljeti

kad postupne svijesti i osjetiti svu gvanjakost kazne. Iznisili su je časno svoje smuke, pa tako usput kaled male do krije.

Jer Isus nije na Veliki Petak bio živ, odredio je godine 408. Papa Innocent, da krištan u petak ne jedu mesu. Prema tome je nemrs u petak određen kao spomen na post, muke i boli Isusove. Radi toga mi krištan katedri uvele cijenimo ovu - crkvenu zabranu i brižno pazimo, da u petku, a naspase na Veliki Petak, ne jedemo mesu.

Isus je raspet na Križ na Veliki Petak. Da ga još bude osramote, naspeli su zajedno s Njim i dva razbojnika. Isusu su stavili u sredinu, da izgleda kao najveći razbojnik. Jedan se od razbojnika pokajao i izmiren s Bogom umro, a drugi je ustrajao u zlu i zauvjek propao. Raskajanjem razbojnika pobozna predaja prove Dismsa. Kod nas mu je u Zagrebu podignuta u čast kapelice na poteku Nove Vesi. Kako su Isusa prije zapovistili Barabi, tako Ga sada zapovistavaju zlodjincima.

U posljednjem času prete razapinjanja lmoš je Isus pretrpjeli nove boli i duboko ponilaženje. Po rimskom je zakonu osudnik lmoš bili raspet posve gol. Zato stadeo krvnici svlačiti s Isusom sa komad po komad odijela, dok Ga nisu posve svukli. Sad je eto Božji Sin, koji je nebo zaodjenuo zvijerdzana, jem i cijelogla čovječanstva. Križ je ujekiv bio i ostaje utječna očajdom sruču i melen na painjini dusu. Kad je nevin i neduži Božji Sin umro, živio je kao siromah, pa je eto i umro u skrajnju sirominstvu.

Kod Rimljana su razapeti višjeti i na križi gol. Kod Zlodjova to nije dopuštao javna pristojnost. Stara predaja

veli, da je Majka Božja, Blažena Djevica Marija, skindala svog ručka s glavu i dala siline opasati Isusove kostoke. I Kod razapinjanja su krvnici najprije zvili na Križ jednu ženu Isusovu, onda drugu, a nakon toga svege. Kad je Isus bio pribit na križ, trebalo je krišto osvojiti. Dok su jedni krvnici pridržavali uspravljeni križ, doći su drugi zatrpavali jamu s kanjem i zemljom. Tako su ispunilo proročstvo Davidevo o Isusu: »Proboduje ruke moje i noge moje«, i Isusovo, koji je rekao za sebe: »Treba da Sin dočvjeti bude uvixene.«

Svak je osudnik imao nad krištem pliču, na kojoj je bilo napisano, kako će zove i što je skrivo. Nad Isusovu su glavu stavili natpis: »Isus Nazarečanin, kralj židovaca.« Natpis je bio napisan na tri jezika: na latinskom, na rimljanskom i židovskom: na grčkom, jer su stari židovi, koji su došli u Jeruzalem, govorili grčki, i na židovskom, kojim su se služili domaći palestinski židovi. Tuđini posao razapinjanja vršili su krvnici na Veliki Petak, oko podne, a za nagradu su dobili Isusovo odišće.

Kad nas smadu životni udare, pogledajmo na križ i bit će pamti odmah laskice. Križ je knjiga, u kojoj nalazimo umjerenje svim bolima i patnjama svoga života. Križ je ujekiv bogatstvo. Križ je ujekiv bio i ostaje utječna očajdom sruču i melen na painjini dusu. Kad je nevin i neduži Božji Sin umro Kristoliko triptu, onda ne preostaje ni nama nijemih ljudima - drugo, nego sprijateljiti se s našim križem, s našim židim u bolima i strpljivo ih nositi Bogu za ljubav do volje Božje.

NJEGOV OTAC

Isus je bio volio svog oca. Mater vojlo i ona mu je bila draža od svega na svijetu, ali oca nije volio. Slabo se je i sjećao na njega. Otac je oulažio u red, dok je on još spavao, u podne je nešto nabroj pojeo, pa je opet odilazio po poslu, a kad se pod vefer vratio kući, pregledavao je izradene zadrage Josine braće i ispitivao ih ujekije. Na Josu se gotovo nije ni osvršao.

Josi je ostalo u pameti, da mu je otac bio uvjek zaposjen i zabrinut, a on se držao materice i pratio je na svakom koraku. I starje se braću nisu mnogo bavila s njime. Poslike Školske stajala su se s drugevinama i igrala, a on drugova nije imao. Sva dijeca iz okolice bila starija od njega, a ona nije dopuštao da idedaleko od kuće i da tada traži vršnjake.

Josi je želio, da bi ga otac onako milovao, koliko ga je milovala mati, pa je besto, kad se otac: vratio iz ureda, dozvao raširennih ruku preda njih željan da ga otac podigne u narudži i poljubi, ali bi ga otac same pogledao po lice, upitao li je bio dobar i materi poslušan, i to je bio sive. Istina, otac nije milovao ni druge dijece, ali jer je on bio najmlađi, držao je, da bi ga otac morao maziti. A to je bio činio. držao je Josa da ga otac ne voli. Otac je njegov samo ljubio dijecu na njihove imenane i rođendane i na velike praznине. No to Josi nije bilo dosta. Pa mu i to

nije bilo pravo, da je takvom zgodoboljo telo kakvu sitnicu, dok su se druga djeca pred njim hvatala darivana i pokazivala mu ih, što su ih takvom zgodom dobila.

Joso je se feste pitao, zašto je njihov otac uvjek ozbiljan i zamisljen. A kad jedne večeri nije mogao zaspati, čuo je rodičeve kako razgovaraju i razabiraju da je imadu mnogo briga i da lešto živi. I onda se prisjetio, da bi mu se otac, kad je majka rokla da treba ovom ili onom dijetetu kupiti, bilo cipele bio odjeljao, tada još i vše zabrinuo i bio je ozbiljan.

Sa sruđa bila starija, to su i brige roditelja bile veće. Rijetko je kada došla do njih kakva veselja viješt, aako je i jest, to je redovno bila povjezana s brigama. Sjeća se dobro, da je jednog dana mati pošla ušurut mužu, kad se vratio iz ureda i da mu je nasmijala Školsku rečka: »Upravo sam primila vijest, da je naša najstarijata dobit stipendija za šumarsku školu.« Na to, da se otac razveselo, ali se odmah poslje smrknuo i rekao: »Eto novih briga. I otuknu ćemo smači novce, da ga počinju u svijet! Cime platiti koia doželjnice, a morat će mu se svaki mjesec stati koja kruna, da ima za potrebe.«

Otac je bio najviše zabrinut, kad je trebal na prvega platiti što se uzimalo na knjižicu. I tada je češće morao ići na grad, a onda se neglo trgnuo i počinjio ga u čelo. Joso je ipak u očevim očima zamijetio suze i viđio je, da ih mukom susjeda.

Tog je dana posljednji put vidiš oca. Nekoliko dana iz njegova odlaska premaštenje mu je otkazao i županija u Ga i za tri mjeseca dobro leže da gleda oboljelo i da se vraca kući. Jedva su prešla dva mjeseca, kad je dobio brozjar, da mu je otac umro. Joso je problemat, nešto ga je stialo kod srca, ali nije proplakao.

Mati mu je umrla nešto prije nego je svršio nauke. Taj ga se gubitak tako konuso, možda ga je osjetio i jače nego da je umrla, dok je bio dječje.

Poslije materine smrti dobio je svežan pismu, koja ostasalo iz nje. Medu tim listovima bilo je i pismo, što ga je poslao otac materi iz G. Otvorio ga je i tamo je stajalo ovo:

»Draga majko! — Ovih dana prošla su tebe i od djece. Tesko mi je bez vas. Oni će se starjiti lakše smaci u svijetu, ali se bojim za Josi i pitam se, što će biti s njime, kad mene ne bude. Zamisla da neće odvise za mnom tegovati, jer mi nisam pokazivao, da mi je dragi da mi je drali od druge djece. Ta bio je najmlađi, ali sam gledao, da mu ne pokazivam, koliko ga volim, i kako mi je priblašio sruč. Koliko sam putu zavidno gledao tebe, kad si ga milovala obitavalište. Samo sam u njim treba da čememo, dogodilo nam se bilo što na konačno i udobno smjesili i vječkovati ovaj semjili.«

Nastavak na str. 2.

Bi. Henrik Suzo

25. II. 1961.

Sv. Evandje (Luka 11, 14-28) prijevodi danas, kako je Isus istjerao iz jednog čovjeka davia, koji je bio nijem. Neki su rekli, da On pomoću davia žigoni vragove, a drugi su tvrđali znak, da On to čini po Božjoj moći. Isus dočasuje, da On ne žigoni davole po Belzebubu, nego po sili Božjoj, i da je dobro k njima kraljevstvo Božje. Davao je savlađan i mora da ide. Noako čovjek pada u svoje stare pogreške, davao se vrati u dušu i dovodi i nove zile duhovne, pa stanje čovjeka postaje gore nego prije. To nije s Isusom, proti Njemu je, i tko s Njim ne sabire, propisa.

1. Isus je istjerao nijemoga davla iz čovjeka, t. j. takova, koji je čovjeka učinio nijemom. Kako li često nemoći i na molitvu i na nijemima! Nijemima za slavu Božju, koju bismo morali vršiti. Nijemima za klevetu bližnjega, kojegu bismo morali braniti, i na grijehi i na pogreške podložniku, koje bi trebalo kazniti. Nijemima za poduku djece, koja su nam na brizi, nijemima za vlastite pogreške i grijehi, na koje bismo se morali tužiti, nijemima za štetu bližnjega, koju smo imali uspiješiti. Molimo Gospodina, da istjera i ja na toga nijemoga davia, da govorimo, gdje treba govoriti, na slavu Božiju, na kroz biti bližnjih i na spas vlastite duše.

2. Tko nije sa mnom, protiv me je. Isus ne dozvoljava neutralnost. Ne može se služiti dva gospodara. Moramo se izjasnit, uz koga ćemo pristati, uz Isusa ili uz svjet, uz Isusa ili uz tijelo, uz Isusa ili uz davia, uz Krista ili uz antikrista, uz vjeru ili nevjeroj. Hoćešmo li se dugo premiljavati, uz koga ćemo pristati? Pokušajmo, da smo prijatelji Isusovu, dobra djeca sv. Crkve, prijatelji Njegova vidljivog namještka, Oca Pape, prijatelji Božji.

3. Tko sa mnom ne sabire, propisa. Sta koristi sve moljenje, učenje i rad, ako se ne vrati u sjedinjenju s Isusom. Ti misliš, ali bez sabranosti duha, učila, ali ne popravlja arce, radiš, ali bez dobre nakane i zato bez dobitka za vječnost. Četi godišnjak vremena i truda, pjeva, koju vjetar raznosi. Hoćešmo li da od svoga truda i mukle imamo koristi, sjedimo ih sa zaslugama Isusovima.

U 13. i 14. vijeku razvio se snažan duhovni mistički pokret u Njemačkoj. Na čelu ovoga gibanja bila su trojica Dominikancica, a to Magister Eckhart, »knez nijemачke mistike«, i njegova dva učenika i prijatelja, Ivan Tauler i Strassburga i blaženi Henrik Suro.

Henrik Suzo rodio je 21. ožujka 1295. u gradu Konstancu. Bio je vrlo član u svojoj potpolnoj majci, pa je uzeo i njezinu, a ne crkvu prezime. U 13. godini usao je u dominikanski red. Isposetka nije bio dobar redovnik. U 18. godini obratio se svim srcem Bogu. Ubio je filozofiju i Bogosloviju. U Kölnu je upoznao Ivana Taulera, čije su povijedili kroz vise vještačke podizanje kontemplativne duhevine (sklone razmišljanju). Te su slavio i Magister Eckhart. Ekhardt je bio svetođežnik života i vrlo je silan utjecaj na duhevine, ali je Crkva osudila neke njegove nauke.

U Kölnu je Henrik napisao nijemackim, a poslije i latinskim jezikom, znamenitu »Knjigu Mudrosti«, u tenu ljudi brevi prema Bogu. Ova je knjiga nadmašila svojim uspjehom sve slične duhovne knjige, pač i samu vrlo glosuvinu knjigu »Naslijedju Krista«. Tada je

u ranouo ljubavi nožem urezao iznad svoga srca slova imena Isusova IHS (Ihesus Spasitelj Ihesu) i molio Bogu, da Isusove imene utisne u njegovu dušu i svjedčim slovima. Osobito je veliko i njezina bila njegova pososnost prema prevezetom Djevici, koju je zvao »svomu dragom Zvijezdom svijeta i Juhavom«, a sebe æejimnim »slugom«.

Kroz 17 godina Henrik je vrlo neobične djelatnosti pokor. Njegovo je tijelo uvelio uslijed toga jedna rana. Neki je prevedio u razmišljanju muke Spasitelja, Djivešice Božje. Mnogo je duševnih muka pretprijez bogu s »Knjige istine«. Henrik je bio izabran voda duše, recen apostol i izvanredni propovjednik.

Pot konac života skupio je u jednoj knjizi svu svoja djela. Njegova se djelatnost je danas čitaju i upotrebljavaju u propovijedima. Umro je 25. svibnja 1368. i pokopan u Ulmu. God. 1619. pronašli su njegov grob. Njegovo je tijelo bilo potpuno sačuvano i u njemu je uspijeo miris.

Papa Grgur XVI. potvrdio je hrvatske, koje se kroz stoljeće iskazivalo Henriku, kao i njegovu naslov blaženika. Njegovo se blagdan slavi 2. ožujka.

PRIRODA

DONISTA divna je i prekrasna ta Božja priroda! Nema na svijetu sličnaru, koju bi bio kadaš točno i vjerno naznačiti izazl i zapad sunca, lakim i teškim bojama bojudajući svod nebeski, proljeće i jesen, ili vedru noć s mjesecom i nebrovima zvijezdama. To je knjiga, koja nas mnogo toga uči. Mnogi ljudi gledaju samo korice ove knjige i Saroljke slike, kao i dijete, kad mu dođe u ruke ljeplji molitvenik. Sto pak u toj knjizi piše, razumije toliko, koliko i dijete, što u molitveniku piše.

Premudrog i svemognuća Pisa, koju je u knjizi p. irode na svakom koraku objavljiva može tako svaki nači, tko god hoće. U prirodi je divni sklad, koga može svatko vidjeti. Uvidjavnim čitatelju u knjizi Božje prirode i najmanje travčica i najnižnji crviči svjedče, da to sve nije postalo samo od sebe, već da je

sve djelo svemognuće ruku Božje. Svjedoče glasno i jasno da postoji Gospodin Bog.

Evo što o tom veli poganski pisac i filozof Platon: »Ovaj svijet je knjiga, koju je Bog napisao ljudima, a čitati i učiti ovi knjigi i pravom još se smislu dovršiti, ne može nitko, a da mu u pašljivom i sabranom razumu ne uredi dubokim osvjeđenjem o Božanskoj moći, te blistrim poznavanjem Božje mudrosti i večom zahvalnosti prema Njegovoj dobroti.«

Iste veli i sv. Pavao u Poslanici na Rimljane: Sto je na Njemu (Bogu) nevjedivo, da stvorena svijeta razmijljajem se opaža po dijelima, i Njegova vječna sila i Božanstvo, te nemaju isgovore (1. 20)...

KONGREGACIJA ZA ŠIRENJE VJERE

Između 11 rimskih kongregacija, koje su brinu za poslove, što se tiču Hrvata Crkve — od velike je važnosti i. zv. Kongregacija za širenje vjere (De propaganda fidei). Osnovana je 21. VI. 1622. za pape Grguru XV. sa svrhom: da se brine za misije, daje podstrek u radu misionarima, dodjeljuje im područje djelatnosti, dovodi u sklad njihove napore, te konačno: da bude nad svim, što je u tom poslu potrebno. Danas joj je na čelu kard. Fumasoni-Bonelli, a tajnik msgr. Celsio Constant-

tini — uz veliki broj savjelnika, arhivista i drugih činovnika. U Rimu je usredotočen sav misijski rad; onamo se upravljaju svi milodati iz Hrvata svjeti, da se opet odande razseljiti, gdje je najveća potreba.

Francuzi je narod jedan od evropskih naroda, koji najviše žrtvuje za širenje kršćanske vjere nesamo u ucvu, nego i u osobnoj posveti: tome divnom apostolištu. U novije se vrijeme takmiči s Amerikom (USA), gdje je takođe smršao za misijski apostolat vrlo raširena,

Za vremena pontifikata trojice poglavljača papa: Benedikta XVI., Pjaja XI. i Pjaja XII., misijska se organizacija znatno razširila. Danas Propaganda nadzire oko 600 raznih područja preko svojih odgovornih upravitelja t. j. nadstojnika, prefekta i vikara. Vikari se obično posvećuju biskupi, upravo delegirani zastupnici sv. Oca, za razliku od biskupskog ordinarijata, koji imaju redovnu biskupsku vlast u zajednici s biskupskim čitavim sv. Crkve. Apostolski prefekti su upravitelji pojedinih područja i biskupskim vlasti, ali bez biskupskog čina.

«Tlogod bio onaj, kojegu je Gospodin Bog odabran, da bude Isusov predstavnik u tom svijetu, neka se ne egnati samo na to, da brani i očuva zastavu, koju mu je Gospodin povjerio. Ne će ispanuti svoje pravnevine dužnosti, niti svim silama ne upre: da predstavlja za Krista sve one, koji žive daleko od Njega. Dužnost mu je, da predstavlja u Kristovu Crkvu sve, kojeg siže Izvan nje. Tako je Pijo XI. označio dužnost misionara u svojoj encikli »Religionis Ecclesiae« od 26. II. 1922.

A da mikrotipko i počrtovno djelo misionara doista i uspije sv. kršćanu po svjetu mole u to nakanu, da Gospodin blagoslov djelo misionara. Uz molitvu žrtviju i obidaju sebi od uticja i u materijalno pomognu djelo širenja vjere.

Sadanji papu Pijo XII. je rekao: »Svi oni, koji pristupaju Crkvi, kakvogod bili podrijetli i jezika, valja da znaju: da imaju ista prava sa sinovima u kući Gospodinovoj, gde vladaju Krstov zakoni i mir. Opravdano je stoga i u suglasju s jedinstvom i ravnomjernostju, kad se Crkva brine, da odgoji dečaci kler za taj visoki cilj i poveća broj urođenih biskupskih (iz enciklike »Summi Pontificatus« od 2. X. 1939.)

Nastavak se str. 2.

Izljubim, ali sam se susustvuo, bojeći se da dijete ne razmazeni i da ne postane razmaženi mukulac, neposoban da podnese teret Štovu, koji ga žeka. Kuda vodi pretjeran milovanje dijete, vidimo na žalost i na mnogim primjerima u našoj okolini. Sjeti se samo trgovca Pere. Njegova se djeca imala svega, sve im se činilo po volji, s petnaest godina izazlili su i dolazili kući, kad su bijela. Pa što je s njima? Nenavikli na rad slomio ih je život i propade. Jedina posljedica K. mukom je nekako svršio tri razreda, a dalje ni mukac. Dobivao je novaca, koliko je htio. Vucario se po gospodinama Hrvata i na kraju se spieo s nekavkom putujućom artisticom, a kako je svršio, znaš. Sin onog bosanskog visokog činovnika svršio je, istina, gimnaziju i ožilao u Razbu na medecinu, ali je i na koncu deset godina nije svršio, pa se iz ove smrti vratio kući i tamo živo od ono kudice i zemlje, koje mu namro otac.

Suzna oka odložio je Joso ove pismo. Sad mu je bila jasna vječna očeva obavijestnost i zahvalna mu je, što ga nije odgojio za mukulca nego za čovjeka, koji će zmati i biti primljeni na svoja leda teret Štovu. Pa ako je prije riječko mislio na oca i žalio, da ga nije milovan, sad mu je bio za to zahvalan i siguran je, da će se oodsada često naći njegove misli pokraj groba oveva, i da će mu jednako biti usponjena na oca, kako mu je sveta ona na mater.

SVETA GODINA - GODINA POSVEĆENJA

Cjelokupna djelatnost Katoličke Crkve, kakvu je nagnulo sv. Otac u povodu održavanja Centralnog odbora Svetih Godine, uzmjerana je prebroj: Kraljevstvo Božje na zemlji i spoznajenje neumrlih duša, i ustanova Svetih Godina, uzmjerana je ovej letov svrši. Sveti Crkva, kao brižna mati, kao nositeljica duhovnih i svrthunarskih vrednosti, u svjetu, kao rimarka nebeskih mlađi, teđi same jednemu cilju, a taj je da se ljudi svagdaju duhovno i moralno usavršavaju, kako bi bili što sličniji Onome, koji je rekao: »Daš sam vam primjer. Kršćova misija je bila upisana posvećenje ljudi i misija Njegove Crkve nije usmjerena ničem drugom, nego spašavanju i posvećenju.«

U Svetu Godinu Crkve nas na pomoć

ban način poziva na savršenstvo i posvećenje. Radi toga su Sveti Sveti dinama redovito proglašuju način broj svetaca i blaženika. I tako pre Svetu Godinu Crkve je proglašena svetina i blaženim mnogo sljuga Božjih, Oval Sveci i Blaženici kao da nam govore: »Ako smo u posušu milosti Božje, mogli bi pobijediti sebe, svijet i davia i svjeku se usudići u savršenstvu Juhava prema Bogu, zašto je isto ne bi moglo učiniti i vi? Ako vama, mladići, izgleda da teško živjeti čitam i kresponsim životom, ugledajte se na Dominika Savina. I on je bio mlad i on je bio imao boriti s potiskećima i napastima, a ipak je kao čistij lijer došao pred Božje lice, uletio je krajem golobje u nezvaničaj nebeskoga Oca. Možda nam izgleda nezdravstveni zapovijed ljudjavi prema neprjetelju? Evo nam Marije Gerečić, djevojčice od 12 godina. Branični nadrađi biser svoje mlade duše, svoju dječinsku nevinost, ona pada pod udarom nožta strašnog izbezimljjenog napadača. I ona ne proklinje onoga, kojeg je krvicom mora tako mlada ostaviti ovaj svijet; svoje telje boli, svoju dugotrajanu smrtnu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu ona prikazuje Bogu kao žrtvu za obraćenje krvnica. Roditeljima se može čini teškom dušnjom odgojne dijete? Poglavlje Antuna Matijaša, Margareta Bourgeois, kada se održi obiteljski radost i s osuđivanjem se posvećuju edujgo tada djece. Mlodja nam se čini nemognućima živjeti u svijetu, biti apokleni boljim sećanjima i bezbrojnim napasima, svu snagu borbu

